

6. Словарь иностранных слов. Издание 3-е, переработанное и расширенное. – М. : Издательство иностранных и национальных словарей, 1949. – 804 с.
7. Даль В. И. Толковый словарь живого великорусского языка. Т. I–IV. / В. И. Даль – М. : Русский язык, 1978–1980.
8. Дружинин П. А. Идеология и филология : Ленинград, 1950-е годы : Документальное исследование. Т. 1 / П. А. Дружинин. – М. : Новое литературное обозрение, 2012. – 588 с.
9. Жданов А. А. Доклад о журналах «Звезда» и «Ленинград» / А. А. Жданов. – М. : Госполитиздат, 1952. – 32 с.
10. Броская эта формула родилась совсем не в докладе секретаря ЦК ВКП(б). Её происхождение становилось уже предметом специального внимания ахматоведов [5, 47–61].
11. Визуальная аналогия подобного безмолвно вопиющего «пробела», оставленного (перефразируя Б. Л. Пастернака) и «в судьбе», и «среди бумаг», – тогдашняя карта РСФСР (см., например, [13, 5–6]). Вся северная и северо-восточная зона лагерей – от востока Кольского полуострова, от Ненецкого и Ханты-Мансийского автономных округов и до севера Чукотского автономного округа и востока Хабаровского края – зияет девственной пустотой. На карте в этих местах словно бы нет ничего и никого. Причем так будет в изданиях даже 1970-х годов.
12. Чуковская Л. К. Записки об Анне Ахматовой. Т. 2. 1952–1962. Изд. испр. и доп. / Л. К. Чуковская. – СПб. : Журнал «Нева»; Харьков: Фолио, 1996. – 656 с.
13. Атлас СССР. – 2-е издание. – М. : Главное управление геодезии и картографии МВД СССР, 1955. – 147 с.
14. Никифорова Л. Л. Анна Ахматова в истории одной крымской семьи / Л. Л. Никифорова // Анна Ахматова : эпоха, судьба, творчество. Крымский Ахматовский научный сборник. – Вып. 9. – Симферополь: Крымский Архив, 2011. – С. 150–157.
15. Жирмунская Т. А. «Во мне печаль, которой царь Давид / По-царски одарил тысячелетья...» (А. Ахматова) / Т. А. Жирмунская // Анна Ахматова : эпоха, судьба, творчество. Крымский Ахматовский научный сборник. – Вып. 8. – Симферополь: Крымский Архив, 2010. – С. 6–33.
16. Лихачёв Д. С. Исторический и политический кругозор автора «Слова о полку Игореве» / Д. С. Лихачёв // Слово о полку Игореве : Сборник исследований и статей / Под ред. В. П. Адриановой-Перетц. – М. ; Л. : АН СССР, 1950. – С. 5–52.
17. Шохин К. В. Очерк истории развития эстетической мысли в России : (Древнерусская эстетика XI–XVII вв.) / К. В. Шохин. – М.: Высшая школа, 1963. – С. 10, 41–42.
18. Тименчик Р. Д. Последний поэт: Анна Ахматова в 60-е годы. Тт. 1–2. Изд. второе, испр. и расш. / Р. Д. Тименчик. – М. ; Иерусалим: Мосты культуры/Гешарим, 2014–2015.
19. Казарин В. П., Новикова М. А. Стихотворение А. А. Ахматовой «Вижу выплывший флаг над таможенной...»: (Опыт реального и поэтологического комментария) / В. П. Казарин, М. А. Новикова. – Симферополь: Бизнес-Информ, 2014. – 49 с., ил.
20. Лихачёв Д. С. Воспоминания. / Д. С. Лихачёв. – СПб. : Logos, 1995. – 519 с., ил.
21. Рубинчик О. Е. «Уж не Лозинский ли?»: Об адресате ряда стихотворений Анны Ахматовой / О. Е. Рубинчик // Анна Ахматова: эпоха, судьба, творчество. Крымский Ахматовский научный сборник. – Вып. 12. – Симферополь : Бизнес-Информ, 2014. – С. 107–117.
22. Лукницкий П. Н. Дневник 1928 года. Acumiana. 1928-1929 / Публикация и комм. Т. М. Двигятиной // Лица: Биографический альманах. – Т. 9. – СПб., 2002.
23. Шкаровский М. В. Община Никольской единоверческой церкви Петрограда в 1920-е – начале 1930-х гг. / М. В. Шкаровский // Правда Православия. – 2013. – № 1 (74).
24. Схимонахиня Николая. Великая страдальца и молитвенница Анна Ахматова – духовная дочь праведного старца Николая (Гурьянова). – Сайт «Русский вестник» (rv.ru). – 26.06.2011.
25. Руденко М. С. Религиозные мотивы в поэзии Анны Ахматовой / М. С. Руденко // Вестник Московского университета. – Сер. 9. Филология. – 1995. – № 4. – С. 66–77.
26. Шумило С. В. В катакомбах : Православное подполье в СССР / С. В. Шумило. – Луцк : Терен, 2011. – 272 с.

УДК 821.113

М. Г. Капустян

Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

Рецепція традицій романтизму у літературній спадщині Карен Бліксен

Капустян М. Г. Рецепція традицій романтизму у літературній спадщині Карен Бліксен. Стаття присвячена вивченню інтерпретації творчості Карен Бліксен в скандинавському науково-критичному дискурсі кінця XIX ст. - початку XX ст. Критики відзначили авторські особливості створення художніх образів, простоту і доступність її індивідуального стилю. Розглянуто поняття інтерпретації у традиційному тлумаченні та з урахуванням рецептивних оцінок сучасного літературного процесу, які належать провідним літературознавцям скандинавських країн. Особлива увага приділяється проблемі перекладу творів письменниці іншими мовами (східнослов'янськими та ін.). Ідеї романтизму та його художні прийоми творчо переробляються письменницею, піддаються переосмисленню. Розглянуто світоглядні погляди К. Бліксен, які за допомогою її героїв дозволяють знаходити типологічні зв'язки з письменниками романтиками на рівні неординарних героїв.

Ключові слова: Карен Бліксен, інтерпретація, «соціалістичний» напрямок, мотив гри, образ ляльки і масок.

Капустян М. Г. Рецепция традиций романтизма в литературном наследии Карен Бликсен. Статья посвящена изучению интерпретации творчества Карен Бликсен в скандинавском научно-критическом дискурсе конца XIX в. - начала XX в. Критики отметили авторские особенности создания художественных образов, простоту и доступность ее индивидуального стиля. Рассмотрены понятие интерпретации в традиционном толковании и с учетом рецептивных оценок современного литературного процесса, принадлежащих ведущим литературоведам скандинавских стран. Особое внимание уделяется проблеме перевода произведений писательницы других языках (восточнославянскими и др.). Идеи романтизма и его художественные приемы творчески перерабатываются писательницей, подвергаются переосмыслению. Рассмотрены мировоззренческие взгляды К. Бликсен, которые с помощью ее героев позволяют находить типологические связи с писателями романтиками на уровне неординарных героев.

Ключевые слова: Карен Бликсен, интерпретация, «социалистическое» направление, мотив игры, образ куклы и масок.

Kapustian M.G. Reception traditions of Romanticism in the literary legacy of Karen Blixen. The article is devoted to the study of interpretation of Karen Blixen in the Nordic scientific and critical discourse of the late XIX century - early XX century. The critics focused on the author's manner of the creation of artistic images, her authentic simplicity and comprehensiveness of her individual style. The notion of interpretation was considered in the traditional sense and on the account of contemporary literary process, which includes leading literary critics of Scandinavian countries. Particular attention is paid to the writer's translation into other languages (Eastern Slavic, etc.). Romantic ideas and art techniques are creatively recycled by the writer and are subjected to reinterpretation. Philosophical views of K. Blixen were considered and was found out that typological connection with the romantic writers at extraordinary heroes were allowed with the help of her characters.

Keywords: K. Blixen, interpretation, "socialist" direction, gamemotif, image of dolls and masks.

Карен Бліксен (1885-1962) належить до найвідоміших, за межами Скандинавії, данських авторів. Її твори перекладені на більшість європейських мов, а коло дослідників, які займаються її творчістю, досить широке. Однією з визначальних рис, що виділяють цього автора в сучасній світовій літературі, є те, що її твори написані двома мовами – англійською і данською. Крім двох великих романів: «Африканська ферма» і «Шляхи відплати», її перу належать кілька збірок новел: «Сім фантастичних історій», «Зимові казки», «Анекдоти долі», «Останні історії».

У якості іншої важливої особливості слід зазначити деяку невідповідність тематики і, особливо, її манери оповіді загальним тенденціям в данській літературі першої половини XX століття.

Метою нашого дослідження є розгляд творчості Карен Бліксен у скандинавському науково-критичному дискурсі кінця XIX ст. – початку XX ст., дослідження проблеми перекладу творів письменниці іншими мовами.

Для досягнення цієї мети необхідно розв'язати такі завдання:

- проаналізувати світоглядні погляди Карен Бліксен;
- виявити специфіку творчої манери письменниці;
- проаналізувати особливості художніх образів у творчості автора;
- огляд проблеми перекладу творів Карен Бліксен.

К. Бліксен дебютувала в Данії в 30-40-і роки. У це десятиліття особливу силу набрав так званий «соціалістичний» напрямок в мистецтві, орієнтований на критику суспільства. Творчість письменниці була орієнтована на модернізм, його розквіт в Данії припадає в період 50-их років. Теми, які письменниця порушувала в своїх творах: детермінізм людського життя, творча воля Бога в долі людини, панування у житті законів мистецтва,

також виявилися неспівзвучними настроєм данської публіки 30-40-х років. Якщо в літературній ситуації США і Великобританії дебют письменниці викликав великий інтерес, то популярність на батьківщині прийшла до К. Бліксен лише в 50-60-х роках, коли на тлі розквіту модернізму в неї з'явилися і прихильники, і послідовники.

Виключне положення К. Бліксен у данських літературних колах пояснюється ще тим, що з 1914 по 1931 рік письменниця жила в Кенії. Вона опинилася в середовищі англійської колоніальної культури і водночас потрапила під вплив туземного патріархального укладу.

Таким чином, увібравши в себе атмосферу рубежу століть, К. Бліксен багато в чому її зберегла, перебуваючи далеко від соціальних змін в Європі. Вона повернулася в Данію, для того щоб в 1937 році випустити в світ збірку новел, які увібрали в себе європейський досвід довоєнного періоду та вміння спілкуватися з іншими культурами. В Африці письменниця виробила свій світогляд, який згодом і визначив стиль її творів.

Підвищене цитування є ще однією характерною рисою новел К. Бліксен, що ріднить її з іншими авторами-модерністами. Мова її творів рясніє літературними ремінісценціями, алюзіями і міфологічними асоціаціями. Автор використовує в тексті цитати з грецької і скандинавської міфології, Біблії, широкого кола літературних творів і фольклору. Вона вважає літературу і все інше мистецтво своїм будинком, повним друзів і рідні. Запозичені теми та образи використовує асоціативно, відповідно до своїх цілей, комбінуючи їх для досягнення необхідного художнього ефекту.

У якості однієї із складових творчості письменниці можна виділити групу тем і художніх прийомів, які походять з традицій романтизму. Серед авторів-романтиків, близьких їй за духом, письменниця називає: Х. К. Андерсена, Д. Г. Байрона, П. Б. Шеллі, А. Еленшлегера, Й. Евальда, Е. Т. А. Гофмана, С. К'еркегора.

Серед загальних тем модернізму та романтизму можна відзначити «відчуття влади минулого, взаємозв'язок природи і особистості, роль інтуїції в зображенні людських вчинків і напруженість подій, в яких виявляються персонажі, чії неймовірні вчинки і долі нагадують великих героїв романтичної літератури» [1]. Одну з причин свого звернення до цього періоду називає сама К. Бліксен: «Я перенесла дію моєї історії на 100 років назад, у часи справжнього романтизму, де люди і обставини життя були зовсім іншими. Лише так мені вдалося відчутти себе абсолютно вільною» [3:97]. Дійсно, у більшості новел письменниці вказано точний час, в який розгортаються описувані події. Як правило, це перша половина XIX століття. Наприклад, новела «Шляхи навколо Пізи» починається так: «Діло було гарним травневим вечором 1821 року». У новелі «Мавпа» вказано проміжок часу, в який могла трапитись історія, що стала сюжетом для справжнього оповідання: «Абатісса Сьомого монастиря, при якій настав його особливий розквіт в період з 1818 до 1845 року, мала маленьку мавпочку ...» [5:109]. Перші слова «Всесвітнього потопу в Нордерні» визначають час дії – «на початку минулого століття» [5:173]. У «Сімейному вечері в Хельсінгері» час дії відраховується з 1813 року [3:97].

Романтичне світовідчуття письменниці не обмежується лише часом і простором, у яких розгортається дія її творів. Романтична двоїстість і, прихована за зовнішнім, удаваним світом вища дійсність виражається, зокрема, в любові письменниці до контрастів і протиставлень, які мають значне місце в художній побудові оповідань. Герої К. Бліксен відчувають свою самотність у світі, вони прагнуть особистісної свободи, шукають нових вражень. У новелі «Мрійлива дитина» хлопчик-сирота відчуває, що він чужий в жебрацькому середовищі. З цього почуття народжується фантазія про його належність до іншого, багатого кола і про таємниці, що оточує його народження. Швачка Ганна при всій своїй зовнішній непомітності має буремну душу руйнівника суспільності підвалин. Герой «Парубка з гвоздиком» – письменник Чарлі Деспард, для всіх оточуючих є «улюбленцем фортуни, молодого людиною із завидною долею». А він відчуває себе «самотньою і нещасною людиною у всьому світі». Він прагне другої – вищої реальності, характерної для романтичного мистецтва, яка здатна змінити людину, наблизити її до ідеального, духовного плану.

Герой новели «Еренгард» планує духовну спокосу героїні. Фізичне володіння не представляє для нього інтересу. Він хоче виявити її еротичну сутність і дати їй висловитися в ту мить, коли вона усвідомить це. Героїня новели «Мрійлива дитина», яка на початку розповіді цінує правду понад усе, в кінці розповідає своєму чоловікові про роман, який нібито у неї був ще до їх заручин. Вона стверджує,

що померлий хлопчик Єне – її син, і вимагає, щоб чоловік їй повірив. З огляду на реальність, те, що говорить жінка – неправда, їй не вистачило сміливості порушити суспільні правила. Але на ідеальному, духовному рівні, який їй відкрив маленький мрійник Єне, вона долає свій страх і дає розкритися своїй суті, яку раніше стримувала. У вищій дійсності вона може мати коханця і позашлюбну дитину, цей рівень не підвладний моральним нормам.

У творчості письменниці часто зустрічається мотив гри, утілений в образах ляльок і масок. Традиційний для пізнього романтизму прийом карнавалізації з успіхом був використаний і розвинутий в епоху модернізму. Використання ігрових мотивів у творах К. Бліксен тяжіє до романтичних традицій, оскільки маріонетки і маски не мають характеру тотальної іронії, характерної для поетики творів письменників-модерністів, навпаки – просякнуті почуттям недовершеності світу, туги за справжньою свободою. Так, у новелі «Шляхи навколо Пізи» в кульмінаційний момент герої застигають, уподібнюючись маріонеткам: «Вони всі застигли навколо неї, як компанія дерев'яних ляльок посеред могутнього пейзажу» [7:58]. Герой новели «Поет», вмираючи, усвідомлює, що всі учасники подій є маріонетками: «ми – блаженні маріонетки» [4:40]. Коли чотири персонажі новели «Всесвітній потоп в Нордерне» залишаються у час повені в будинку, який повільно заливає вода, автор описує їх таким чином: «Неначе чотири маріонетки, якими керує одна нитка, всі четверо, які перебувають на сіннику, повернули голови і подивилися одне на одного» [6:22]. Персонажі К. Бліксен часто порівнюються з ляльками. Герой новели «Сновидці» говорить: «Може я був, сам того не знаючи, іграшкою або механічною лялькою в руках старого чаклуна з Амстердама?» [7:17]. Про героїнь новел «Поет» і «Старий мандрівний лицар» оповідач говорить, що вони схожі на ляльок.

Більшість дослідників зводять походження цього образу, такого важливого для розуміння картини світу К. Бліксен, до «Діалогу про маріонеток» Г. Клейста. У цьому есе з'являється образ ляльки, яка в точності виконує задум автора – Бога. Її гармонія абсолютна, в той час як танцюрист, який їй протиставляється, змушений «створювати себе», самостійно шукати зв'язок з вищою гармонією.

У творах К. Бліксен принцип існування ляльки пояснює відьма з комедії маріонеток, яка говорить: «Правда полягає в тому, що ми всі граємо в комедії маріонеток. Найбільшою радістю в ній для учасників є виконання задуму автора. «Я відкрию вам таємницю: у цьому і полягає справжнє щастя, яке люди шукають зовсім в іншому» [7:50].

У новелах К. Бліксен часто розвивається тема маски як форми існування персонажів. Витоки філософії маски у письменниці також потрібно шукати в ідеології романтизму. «Філософія маски

– це філософія мистецтва і життя, що впливає з боку. Ця теорія надає особливого значення ілюзії та мріям і підкреслює ницість, другорядність дійсності». У К. Бліксен герой, що одягає маску, змінює відповідно до цієї маски дійсність. Якщо він поринає у гру з усією пристрасстю, і виконує взятую на себе роль точно у відповідності з ідеєю, втіленою в масці, то він перетворює і свою долю, і себе як особистість.

Найчіткіше уявлення про роль маски дає новела «Всесвітній потоп в Нордерне». Серед персонажів новели, що залишилися на сіннику, затопленого повинно будинку, двоє – багата стара діва, Нат-одаг і кардинал Гамількар міркують про значення маски. Фрекен Нат-одаг висуває версію з приводу того, що Бог очікує від смертних: «Як Вам могло спасти на думку, що Бог хоче від нас правди? Правда потрібна лише чоботарям і кравцям. Господь має схильність до маскарладу» [5:200]. Як висновок зі своєї довгої промови, вона наводить парафраз з Євангелія: «По масці твоєї я впізнаю тебе» [5:202]. Таким чином, у Судний день не смертні зніматимуть маски, а Господь Бог – свою. На думку героя, в останню ніч перед смертю персонажів, приречених повинню на загибель, повинна впасти маска з обличчя долі й вони мають пізнати сенс життя.

В іншій новелі Кардинал Гамількар – персонаж, який носить маску. На початку твору ніхто не бачить його обличчя, так як воно забинтоване. Коли ж він знімає бинти, з'ясовується, що насправді це зовсім не кардинал. Фрекен Нат-одаг з подивом бачить перед собою камердинера кардинала – Касперс. Він розповідає, як убив кардинала, щоб зіграти його роль. В образі кардинала Каснерсен рятував під час повені селян і піднімав дух рятувальників. Його роль докорінно змінила життя трьох його супутників. Завдяки Касперсену вони виявилися на сіннику, де кожен, усвідомивши свою долю, змінився. Одягнувши маску кардинала і виконавши тим самим свою роль, герой творить світ навколо себе: «Я радий, що я створив цю ніч. Я гордий, що створив Вас [фрекен Нат-одаг]» [2:9].

Прийом одухотворення природи за допомогою романтичної ідеї розчинення Бога у Всесвіті плідно розвивається письменницею у багатьох творах. Герой новели «Мавпа» повертається після сватання в монастирі. Він ще не може знати, що його пропозицію буде відкинуто і що він прийматиме участь в дуже дивних подіях. Але опис природи готує до цього читача: «Велика суха гілка несподівано зламалася і впала перед кінцями. Місяць біг над його головою, ховаючись від хмар, які мчали повз» [5:136]. На думку героїні новели «Історія перлини», природа фізично протистоїть їй:

«Чужі дикі гори, де вона зрозуміла, що таке пристрассть, здавалося, об'єдналися, щоб придушити її та знищити».

Письменниця використовує в своїй творчості багато фантастичних сюжетів, властивих літературі романтизму. Одним з них є спілкування живих з привидами. Цей сюжет використаний в новелах «Відлюдники» і «Сімейна вечеря в Хельсінгері». К. Бліксен розвиває ще один традиційний мотив епохи романтизму: героїня новели «Сновидцем» не має тіні. У її ролі виступає друг, який всюди слідує за нею. Іншим моментом, характерним також для літератури романтизму, є поява у героя – двійника. На цьому заснована повість одного з персонажів у новелі «Повчальна історія». Велике значення в своїх творах автор приділяє мрійникам. Романтичний конфлікт між мрією і реальністю також присутній в її творчості. Однак, цей конфлікт в новелах К. Бліксен не має трагічного відтінку.

У новелах письменниці відбувається багато таємничих подій і перетворень. Театральна постановка «Бурі» Шекспіра викликає справжній шторм. Містичною силою в новелах наділене дзеркало: багато персонажів, дивлячись на своє відображення, усвідомлюють себе як особистість. Письменниця, як і багато авторів-романтики, тягнє до екзотики. Сценою, де розгортаються події в новелах, може бути Італія, Персія і Занзібар. Декораціями слугують родові маєтки, монастирі, курорти і замки, море або дика романтична природа.

Незважаючи на те, що в творах К. Бліксен вбачається багато паралелей з літературою романтизму, більшість запозичень є засобами стилізації або виступають в несподіваному іронічному ракурсі. З деякими авторами письменниця вступає в полеміку. Так, одну зі своїх новел – «Еренгард», вона написала як іронічну відповідь на твір датського мислителя і письменника епохи романтизму – С. Киркегора «Щоденник спокусника».

Отже, ідеї романтизму та його художні прийоми творчо переробляються письменницею, піддаються переосмисленню. У той же час світоглядні погляди К. Бліксен та її героїв дозволяють знаходити типологічні зв'язки з письменниками романтиками на рівні неординарних героїв, що реальному світові протиставляють світ духовний, уявний, ідеальний; романтичних тем і мотивів (перетворення, гри, маски).

Перспективами дослідження творчості Карен Бліксен може бути більш інтегрований розгляд проблеми світоглядних поглядів письменниці, специфіку її творчої манери, а також питання перекладу творів Карен Бліксен на інші мови.

Література

1. Костенко Г. Роман К. Бліксен «З Африки» як приклад трансформації автобіографічного жанру [електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.nbuv.gov.ua/old_jrn/Soc_Gum/Sls/2010_7/Kostenko.pdf.
2. Blixen Karen. Syv fantastiske fort. llinger Kobenhavn, 1950. – S. 9.

3. Blixen Karen. Vintereventyr. Kobenhavn, 1972. – S. 97.
4. Blixen Karen. Vintereventyr. – S. 40.
5. Bornstein G. Romantic and Modem. – Pittsburg, 1977. – P. 209.
6. Gress E. Karen Blixen // Danske digtere i det 20. arhundrede. – Kobenhavn, 1981. – S. 22.
7. Johannesen E. O. The world of Isaak Dinesen. – Seattle. 1961. – P. 89.

УДК 821.161.2-31.09

Т. В. Коноваленко

Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького

Химерні риси триптиху Валерія Шевчука «Три листки за вікном»

Коноваленко Т. В. Химерні риси триптиху Валерія Шевчука «Три листки за вікном». Статтю присвячено дослідженню химерних рис роману Валерія Шевчука «Три листки за вікном». З'ясовується структурна організація триптиху, змістовий зв'язок усіх трьох частин між собою. Порівнюються головні герої твору та підкреслюється наявність їхніх спільних рис, які вказують на деякі надзвичайні здібності, життєві обставини та пов'язуються з їхньою життєвою філософією. Міфологеми твору розглядаються як важливі елементи організації художньої реальності та ірреальності. Детально аналізуються приклади переплетіння Добра і Зла в долях усіх трьох героїв, які зводяться до наскрізної ідеї твору – з'ясування сенсу життя.

Ключові слова: химерність, химерна проза, міфологема.

Коноваленко Т. В. Химерные черты триптиха Валерия Шевчука «Три листка за окном». Статья посвящена проблеме изучения химерных черт романа Валерия Шевчука «Три листка за окном». Рассматривается структурная организация триптиха, содержательная связь всех трех частей между собой. Сравняются главные герои произведения и подчеркивается наличие их общих характеристик, которые указывают на некоторые необычные способности, жизненные обстоятельства и связываются с их жизненной философией. Мифологеми произведения рассматриваются как важные элементы организации художественной реальности и ирреальности. Детально анализируются примеры переплетения Добра и Зла в судьбах всех трех героев, которые сводятся к сквозной идее произведения – выяснение смысла жизни.

Ключевые слова: химерность, химерная проза, мифологема.

Konovalenko T. V. Chimeric features of Valeriy Shevchuk's triptych "Three leaves outside the window". The article deals with the research problem of chimeric features of Valeriy Shevchuk's novel "Three leaves outside the window". The author studies the structural organization of the triptych, content connections of all three parts. The main characters of the novel are compared, their common peculiarities are emphasized; they are associated with some unusual abilities, life circumstances, connected with their life philosophy. Mythologems of the novel are described as important elements of building up the fiction reality and irreality. There is detailed analysis of the Good and the Evil, interweaved in the fates of all three characters and connected with the transparent message of the novel – finding out the sense of life.

Key words: chimericity, chimeric prose, mythologem.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Химерна проза в українській літературі являє собою явище, важливе для розвитку літературного процесу, оскільки, з одного боку, є спорідненим зі світовим явищем магічного реалізму, а, з іншого боку, має свої унікальні властивості. Яскравим представником цього літературного методу є Валерій Шевчук, проза якого вже стала об'єктом численних досліджень вітчизняних науковців. Проте творчість цього митця, на жаль, поки є маловідомою за межами нашої країни. Порівняльний аналіз химерних творів Валерія Шевчука та всесвітньо відомих магічно-реалістичних творів одночасно з появою англійських перекладів його творів сприятимуть світовому визнанню високохудожності і майстерності талановитого українського письменника.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми

і на які спирається автор, виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Загалом питання віднесення творів Валерія Шевчука до химерної прози ще не отримало однозначної відповіді. Так, М. Барабаш вказує, що химерність творчості письменника визначена розщепленістю та мозаїчністю традиційних образів, мотивів, архетипів, хронотопних моделей [1: 7]. Дослідниця вказує на чотири стильові рівні прози В. Шевчука: фольклорно-химерний, містично-химерний, химерно-історіософський, готично-притчевий [1: 8]. У той же час М. Барабаш категорично заявляє про «загибель» української химерної прози, яка викликала лише «алергію» на фольклор. Проте вона погоджується з А. Берегуляк та Н. Євхан, які вказували на наближеність прози В. Шевчука до магічного реалізму, при цьому відзначаючи значно більше розмаїття видоформ «Шевчукової «химерності» у всіх виявах фантазійної естетичної гри» [1; 2; 3]. Слід також вказати, що М. Барабаш вважає, що у триптиху «Три листки за вікном» В. Шевчук застосовує контекстовий рівень белетризування, коли «історія